Základní škola, O. Nedbala 30, České Budějovice
Adresa: O. Nedbala 30, 370 05 České Budějovice
www.zsonedbala.cz

E-mail: **skola@zsonedbala.cz**
Tel: +420 385 102 011
IČO: 60077093
DS: iismqdq

Program poradenských služeb školního poradenského pracoviště

Předkladatel: Základní škola, O. Nedbala 30, 370 05 České Budějovice
samostatná příspěvková organizace
(zřizovatel: Statutární město České Budějovice)
ředitel ZŠ: Mgr. Miroslav Poláček
telefon: 38 510 20 20, 605 151 483, polacek@zsonedbala.cz,
skola@zsonedbala.cz
kontaktní spojení: telefon: 385 102 011
e-mail: skola@zsonedbala.cz
datová schránka ID: iismqdq
www.zsonedbala.cz
identifikátor školního zařízení: 600 057 623
IČO: 60077093
IZO: 060077093
REDIZO: 600057623

Zřizovatel: Statutární město České Budějovice,
nám. Přemysla Otakara II. 1/1, 370 92 České Budějovice
email: posta@c-budejovice.cz

Školní poradenské pracoviště:

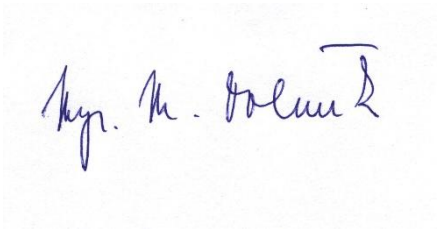
Mgr. Miroslav Poláček – ředitel školy
Mgr. Gabriela Růžičková – výchovný a kariérový poradce (koordinátor inkluze)
Mgr. Jaroslava Havrdová – školní metodik prevence
Mgr. Dana Plášilová – školní speciální pedagog
PhDr. Jaroslava Skálová – školní psycholog

ASISTENTKY PEDAGOGA:
M. Černá, Ing. Š. Chadimová, Bc. A. Jenšovská, Bc. P. Kavříková, P. Lacinová, I. Marková, Mgr. L. Nikrmajerová, P. Ošmyková, Z. Paulová, J. Stluková, V. Šestáková, K. Šrámková, S. Ungrová, L. Vedralová, L. Votavová

Vypracovala: Mgr. Gabriela Růžičková, 16. října 2026

platnost: školní rok 2026/2027

Podpis ředitele školy:

Charakteristika školy

ZŠ O. Nedbala je plně organizovaná městská základní škola se sportovním zaměřením. Škola poskytuje základní vzdělání dětem 1. - 9. ročníku. Žáci a žákyně sportovních tříd se věnují volejbalu a moderní gymnastice (spolupráce s VK Jihostroj a SK Máj, oddíl moderní gymnastiky). Škola je umístěna na okraji městské části Čtyři Dvory a je obklopena množstvím zeleně. Na areál školy navazuje moderní sportoviště SK Čtyři Dvory, které škola využívá pro svoji výuku.

Ve školním roce 2026/2027 navštěvuje školu 794 žáci, celkem 36 tříd.

Vyučuje se dle ŠVP pro ZV Oskárek.

Školní družina je rozdělena na 10 oddělení, celkem je navštěvuje 283 žáci. Prostory školní družiny jsou účelově vybaveny tak, aby poskytly dětem vše, co potřebují k odpočinku a relaxaci. Každý den se děti věnují jiné zájmové činnosti. Pravidelně se pořádají různé akce.

Na škole se pravidelně schází **Školská rada** a **Žákovský parlament**.

Škola je velmi moderně vybavena – třídy jsou vybavené počítači, interaktivními tabulemi, pro výuku ICT jsou zřízeny dvě počítačové učebny (nová učebna robotiky). Nově zařízené a vybavené jsou učebny fyziky, chemie, přírodních věd, cvičná kuchyňka, dále keramická dílna, školní jídelna, dvě tělocvičny (nová tělocvična byla uvedena do provozu v roce 2017, disponuje kompletním zázemím – šatny, sprchy, sklady), v rámci hodin tělesné výchovy žáci využívají atletický koridor. Škola disponuje výtahem, který bude primárně určen žákům s tělesným postižením.

Výuka anglického jazyka začíná ve 3. ročníku.

Žáci si mohou vybrat ze široké nabídky **zájmových kroužků**, které pro ně škola organizuje.

Součástí školy je také **školní knihovna**, která prošla na konci minulého školního roku rekonstrukcí. Navštěvují ji žáci 1. i 2. stupně. Kromě půjčování knih, zjišťování informací na internetu mohou učitelé knihovnu využít i v rámci výuky (čtenářské dílny). Pořádá se zde spousta akcí (např. Slavnostní otevření školní knihovny, Slavnosti slabikáře, Noc s Andersenem atd.).

Již několik let vychází školní časopisy - žáci 1. stupně tvoří školní časopis OSKÁREK, žáci 2. stupně vytvářejí školní časopis ČAKR. Každý rok se naše časopisy účastní soutěže školních novin a časopisů a umisťují se na předních příčkách.

V tomto školním roce byl slavnostně otevřen odpolední klub pro žáky 2. stupně. Bude to pro žáky příležitost, kdy se budou moci potkat s kamarády ze školy, odpočinout si, popovídat nebo se aktivně zapojit do nabízeného programu. Cílem klubu je podporovat duševní pohodu a pocit bezpečí, rozvoj vztahů mezi žáky i pedagogy, školní úspěšnost a sociální začlenění, přijetí školního prostředí a pocit sounáležitosti, možnost seberealizace pro žáky a žákyně (budou se potkávat v jiném kontextu než při vyučování, je možné zachytit jejich zájem nebo talent a dát jim možnost dalšího rozvoje).

Škola každoročně pořádá **Den otevřených dveří** pro budoucí prvňáčky a jejich rodiče.

Od roku 2016 je na škole zřízeno **školní poradenské pracoviště (dále jen ŠPP)**. Od ledna 2023 se školní poradenské pracoviště rozrostlo o pozici školního psychologa. Ve škole působí také školní speciální pedagog – logoped, který pracuje s dětmi s logopedickými problémy. Cílem tohoto pracoviště pro školní rok 2026/2027 bude vypracovat program a strategii jeho působení, zaktualizovat informace o žácích se SVP na škole, zachytit další žáky, kteří nebyli vyšetřeni ve školském poradenském zařízení (dále jen ŠPZ), ale potřebují podporu (například žáci, kteří přišli na naši školu z důvodu válečného konfliktu na Ukrajině). Nadále budou

probíhat pravidelná setkávání s ostatními pedagogickými pracovníky. Školní poradenské pracoviště bude i nadále navazovat spolupráci se školními poradenskými zařízeními – PPP ČB, SPC Štítného, SPC Týn nad Vltavou, SPC Arpida – pravidelné konzultace, návštěvy. Odborní pracovníci ŠPP budou svým působením usilovat o vytváření proinkluzivního prostředí na škole. Budou vycházet z legislativních změn platných po 1. září 2016 a dále z novelizace vyhlášky č. 27/2016 Sb. Každý pracovník ŠPP má stanovenou prioritu ve své oblasti působení ve škole.

1. ČÁST – ŠPP a legislativa

ŠPP – program
POSKYTOVÁNÍ PORADENSKÝCH SLUŽEB VE ŠKOLE
Škola zpracovává a uskutečňuje program poskytování poradenských služeb ve škole, který zahrnuje popis a vymezení rozsahu činností pedagogických pracovníků ŠPP, preventivní program školy včetně strategie předcházení školní neúspěšnosti, šikaně a dalším projevům rizikového chování.
Poradenské služby na naší škole jsou zajišťovány:

- **výchovným poradcem (+ kariérové poradenství, koordinace inkluze),**
- **školním metodikem prevence,**
- **školním speciálním pedagogem – etopedem** (FIE),
- **školním psychologem.**

Všichni členové ŠPP vycházejí při své práci ze znalosti prostředí a atmosféry školy.

Členové ŠPP spolupracují s:

- vedením školy,
- třídními učiteli a ostatními pedagogy školy,
- poradenskými zařízeními jako jsou např. PPP, SPC aj.,
- Policií ČR, krizovými centry, kurátory a pracovníky OSPOD ČB a dalšími odborníky.

Školní poradenské pracoviště poskytuje:

- bezplatné poradenské služby a konzultační služby žákům, jejich zákonným zástupcům a pedagogům přímo na škole
- pomoc při zvládání a řešení výchovných, vztahových i výukových potíží.

S veškerými informacemi poskytnutými v rámci činnosti ŠPP je nakládáno v souladu se zákonem č. 110/2019 Sb., o zpracování osobních údajů, bez souhlasu se je nedozví nikdo další.

Rozsah služeb a činnosti ŠPP - služby ŠPP související s těmito aktivitami:

- podpora žáků se speciálními vzdělávacími potřebami,
- podpora nadaných a mimořádně nadaných žáků,
- podpora žáků s výchovnými problémy či vzdělávacími obtížemi,
- podpora sociálního začleňování žáků z odlišného prostředí nebo odlišných podmínek,
- spolupráce se zákonnými zástupci,
- spolupráce s jinými školskými zařízeními,
- metodická podpora učitelům,
- tvorba, realizace a vyhodnocování preventivních programů,
- prevence rizikového chování a školní nespěšnosti,
- včasná intervence při problémech žáků,
- kariérové poradenství.

1. Péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami

Do okruhu speciálního vzdělávání se řadí péče o děti a žáky s tělesným postižením, mentálním postižením, smyslovým postižením, vícečetným postižením, s vadami řeči (poruchami komunikačních schopností), zdravotním oslabením, PAS, žáky se specifickými poruchami učení a chování, poruchami chování a děti a žáky z prostředí s nízkým sociálním a ekonomickým statusem. Speciální vzdělávání se také v neposlední řadě týká žáků s odlišným mateřským jazykem a nadaných dětí.

2. Poskytování poradenských a konzultačních služeb ze speciálně pedagogické oblasti

Všichni členové školního poradenského pracoviště poskytují nebo zajišťují poradenství pro žáky, rodiče a pedagogy. Největší snahou je prohloubit a zlepšit spolupráci a komunikaci mezi školou a zákonnými zástupci žáků.

3. Práce v oblasti prevence školní neúspěšnosti

Cílem je vyhledat a včas odhalit nejrůznější příčiny výukových potíží. Následně s dětmi začít pracovat na vytvoření vhodných podmínek tak, aby nedocházelo k rozvoji problémů, ale jejich nápravě nebo alespoň zmírnění.

4. Práce v oblasti prevence rizikového chování

Základním cílem strategie prevence rizikového chování u dětí a mládeže ve školství je výchova žáků ke zdravému životnímu stylu, k osvojení pozitivního sociálního chování a zachování integrity osobnosti. Je zaměřena především na prevenci v rizikových oblastech s cílem zabránit výskytu rizikového chování nebo co nejvíce omezit škody způsobené jejich výskytem mezi žáky (záškoláctví, závislosti, agresivita atd.).

5. Metodická podpora

Metodická podpora vzdělávání pedagogů při aplikaci speciálně-pedagogických poznatků a dovedností v oblasti výchovných přístupů (např. individuální konzultace pro pedagogy).

6. Kariérové poradenství

Poradenství v oblasti profesní orientace pro žáky 8. a 9. ročníku (možnost individuálních konzultací, testové metody, besedy apod.), pro žáky hlásící se na víceletá gymnázia a pro vycházející žáky z nižších ročníků.

7. Řešení výchovných problémů

Při řešení výchovných problémů se společně s rodiči i se žákem samotným budeme snažit najít nejvhodnější možné řešení, které povede k odstranění výchovného problému a zmírnění jeho následků na další vzdělávání žáka. K tomu přispívá i PP (dříve minimální preventivní program), který funguje jako samostatný dokument a popisuje možné strategie prevence. Tento PP vypracoval školní metodik prevence. Na předcházení patologickým jevům spolupracuje s výchovným poradcem, školním speciálním pedagogem, školním psychologem.

Strategie prevence:

Školní metodik prevence vypracoval preventivní program, který je samostatnou součástí tohoto dokumentu. Oblastí prevence se zabývá také výchovný poradce, školní speciální pedagog a školní psycholog.

Hlavním cílem ŠMP pro školní rok 2026/2027 je prevence výskytu rizikového chování na škole. Tato prevence bude probíhat prostřednictvím nejrůznějších besed, debat, diskuzí zaměřených na aktuální témata (šikana, kyberšikana, rasismus, užívání návykových látek – drogy, alkohol, tabákové výrobky; sebepoškozování, anorexie, bulimie atd.).

Pokud by k výskytu rizikového chování došlo, bude třeba přijmout taková primárně preventivní opatření, která budou zaměřena na minimalizaci jeho projevů a rizik, případně na jeho diagnostiku a následné přijetí efektivního opatření.

S **PREVENTIVNÍM PROGRAMEM** a **KRIZOVÝM PLÁNEM** školy jsou seznámeni všichni pedagogičtí pracovníci. Je součástí dokumentů na serveru určeném pro učitele (VÝCHOVNÉ PORADENSTVÍ).

Asistenti pedagoga:

V letošním školním roce je na naší škole celkem 15 asistentů pedagoga. Jejich hlavním úkolem bude podpora žáků při přímé pedagogické a výchovné práci, spolupráce s učitelem (učiteli), důležitou úlohou je komunikace s rodinou žáka. Každý asistent pedagoga si vede svůj deník. Práci asistentů pedagoga sleduje na škole hlavně školní speciální pedagog, který o všech skutečnostech informuje ředitele školy a výchovného poradce.

Legislativa vztahující se ke školnímu poradenství:

Od září 2016 došlo k podstatným změnám v legislativě. Hlavním úkolem je společné vzdělávání, je definován pojem žák se speciálními vzdělávacími potřebami. Tomuto žákovi jsou poskytována podpůrná opatření. Postup školy pro poskytování těchto opatření je legislativně ošetřen. Školní poradenské pracoviště dbá na dodržování této nové legislativy a usiluje o zavedení a podporu společného vzdělávání v podmínkách ZŠ. Pomáhá vytvářet takové klima, které by prospívalo žákům se speciálními vzdělávacími potřebami a žákům nadaným. Zároveň pomáhá pedagogům tyto změny pochopit a realizovat je v praxi. Podpora zákonných zástupců spočívá v rozvoji spolupráce a individuálního poradenství. Školní poradenské pracoviště při své činnosti vychází z právních norem a předpisů.

2. ČÁST – PLÁNY JEDNOTLIVÝCH ČLENŮ ŠPP

pro školní rok 2026/2027

Koordinátor inkluze

- koordinuje činnost ŠPP, spolupracuje se všemi jeho odbornými pracovníky, zástupcem školy pro věci pedagogické, pedagogickými pracovníky školy, asistenty pedagoga,
- podporuje inkluzivní školní klima a inkluzivní vzdělávání,
- spolupracuje s ostatními pedagogickými pracovníky v rámci inkluzivního vzdělávání,
- provádí návrh změn podporující inkluzivní vzdělávání a vyhodnocuje úspěšnost zaváděných změn,
- koordinuje aktivity podporující osvětu inkluzivního vzdělávání – na setkáních pedagogických pracovníků, poradách atd.
- spolupracuje s ostatními členy na jednotlivých úkolech klíčových aktivit (průběžné porady, odborná setkání pracovníků ŠPP, vytváření podpůrných opatření pro jednotlivé žáky, zapojení jednotlivých pracovníků, vyhodnocování účinnosti).

Výchovný a kariérový poradce

(viz Plán práce VP na školní rok 2026/2027)

- pomáhá s řešením výchovných a výukových problémů žáků,
- spolupracuje se všemi pracovníky ŠPP (školním metodikem prevence, školním speciálním pedagogem, školním psychologem), ostatními pedagogickými pracovníky, asistenty pedagoga, školním speciálním pedagogem – logopedem, vedením školy,
- poskytuje metodickou pomoc začínajícím učitelům,
- poskytuje poradenskou péči zákonným zástupcům žáků,
- vede písemné záznamy umožňující doložit rozsah a obsah činností ŠPP,
- pravidelně se účastní porad ohledně činnosti ŠPP,
- zajišťuje spolupráci s řadou institucí, které se zabývají specializovanou péčí o mládež (PPP, SVP, DDÚ, SPC, OSPOD ČB, PČR),
- svolává a řídí výchovné komise, účast na pedagogických radách (Okénko VP),
- předává odborné informace z oblasti kariérového poradenství a péče o žáky se SVP pedagogickým pracovníkům školy,
- vyhledává žáky, kteří potřebují pomoc, respektive speciální péči,
- spolu s třídními učiteli, školním metodikem prevence, školním speciálním pedagogem sleduje žáky ze znevýhodňujícího sociálně kulturního prostředí, žáky s OMJ,
- spolu s třídními učiteli podává návrh na vyšetření žáků v PPP nebo v SPC,
- sleduje práci učitelů se žáky se SVP, spolu s učiteli se podílí na vyhodnocování poskytování pedagogických intervencí a individuálních vzdělávacích plánů,
- pravidelně aktualizuje web školy a vitrínu u vstupu do školy – pravidelné informace k volbě povolání,
- zajišťuje poradenskou činnost pro všechny vycházející žáky, jejich zákonné zástupce,
- pomáhá s kariérovým poradenstvím,
- je nápomocný rodičům i žákům při posílání přihlášek,
- zajišťuje tisk přehledu hodnocení (příloha přihlášek),
- zpracovává přehledy o přijetí žáků,
- spolupracuje s třídními učiteli vycházejících žáků a tříd v problematice volby povolání,
- poskytuje služby kariérového poradenství žákům s odlišným mateřským jazykem se zřetelem k jejich speciálním vzdělávacím potřebám,

- úzce spolupracuje s učiteli předmětu OBČANSKÁ VÝCHOVA, PRACOVNÍ ČINNOSTI (Svět práce – 8. roč.),
- spolupracuje s Úřadem práce v Českých Budějovicích,
- navazuje na spolupráci s JHK – workshopy pro žáky, workshopy pro VP,
- organizuje besedu s bývalými deváťáky (Setkání s bývalými deváťáky aneb Jak se žije na SŠ),
- účastní se setkávání výchovných a kariérových poradců,
- spolupracuje se zákonnými zástupci žáka,
- spolupodílí se na řešení konfliktních situací (rodič – učitel, žák – učitel, žák – žák),
- podílí se na zpracování a vyhodnocení IVP, PP v rámci ZŠ pro žáky se SVP, př. IVýP,
- vyhledává žáky, jejichž vývoj a vzdělávání vyžadují zvláštní pozornost, připravuje návrhy na další péči o tyto žáky, spolupracuje na přípravě, kontrole a evidenci práce se žáky s potřebou podpůrného opatření v 1. st., případně pro žáky s potřebou PO1 v rámci nastavení školou,
- pomáhá nastavit pro žáky se SVP vhodná podpůrná opatření,
- ve spolupráci s ostatními členy ŠPP, učiteli a třídními učiteli vyhledává nadané žáky a pomáhá jim nastavit podpůrná opatření,
- ve spolupráci se školním speciálním pedagogem, školním metodikem prevence, školním psychologem, pedagogy pomáhá žákům s OMJ (nastavení podpůrných opatření, pomůcky atd.),
- věnuje zvýšenou pozornost žákům s rizikovým chováním, neúspěšným žákům, žákům s vyšším počtem absencí,
- shromažďuje odborné zprávy a informace o žácích v poradenské péči dalších poradenských zařízení a jejich zajištění v souladu se zákonem o ochraně osobních údajů, databáze žáků s VPU a VPCH a její aktualizace,
- vede písemné záznamy umožňující doložit rozsah a obsah činnosti výchov. poradce, navržená a realizovaná opatření, evidence IVP, příp. PP v rámci ZŠ, příp. IVýP.

Školní metodik prevence

- vykonává činnost metodickou, koordinační, informační a poradenskou pro žáky, zákonné zástupce a pedagogické pracovníky,
- spolupracuje s vedením školy, úzce spolupracuje s výchovným poradcem, školním speciálním pedagogem, školním psychologem a třídními učiteli,
- pravidelně se účastní porad ohledně činnosti ŠPP,
- předává doporučení pro spolupráci s odbornými pracovišti, orgány sociálně právní ochrany dětí, orgány místní samosprávy a správy, které danou problematiku mají v kompetenci, s dětským lékařem a v rámci prevence i s MP ČB a PČR,
- v práci předává nové poznatky a odborné informace podle aktuální potřeby i rodičům žáků školy,
- reaguje na osobní a rodinné problémy u žáků a snaží se o včasnou pomoc,
- zpracovává Týdny primární prevence,
- spolupracuje s učiteli předmětu OBČANSKÁ VÝCHOVA,
- vypracovává Školní preventivní program a Krizový plán školy, s těmito materiály seznamuje všechny pedagogické pracovníky školy,
- zajišťuje po celý školní rok besedy, akce, které se týkají primární prevence,

- je součástí pracovní skupiny školních metodiků prevence v rámci projektu MAP.

Plánované besedy a aktivity primární prevence
pro školní rok 2026 – 2027

<u>Besedy s Policií ČR (por. Ing. Štěpánka Schwarzová)</u>

1. ročník: Bezpečně doma a na ulici (+ nález munice, injekční stříkačky)

2. ročník: Dopravní výchova

3. ročník: Šikana a její nebezpečí

4. ročník: Osobní bezpečí a bezpečí v kyberprostoru

5. ročník: Návykové látky a jejich nebezpečí

6. ročník: Dopravní výchova

7. ročník: Nebezpečí internetu

8. ročník: Návykové látky a jejich nebezpečí

9. ročník: Trestní odpovědnost

Další aktivity:

7. ročník: Alkohol a jeho nebezpečí (Doc. PhDr. A. Hircová, PhD.)

listopad a duben – Týdny primární prevence

<u>Nespecifická primární prevence:</u>
- naukové a sportovní soutěže žáků, exkurze, kurzy
- celoroční aktivity podporující spolupráci školy s rodiči

Školní speciální pedagog – etoped

- řeší nastalé krizové situace,
- úzce spolupracuje s výchovným poradcem, školním metodikem prevence, školním psychologem, speciálním pedagogem logopedem, vedením školy,
- pravidelně se účastní porad ohledně činnosti ŠPP,
- zajišťuje koordinaci a metodické vedení asistentů pedagoga,
- komunikuje se žáky, učiteli, zákonnými zástupci žáky a o výsledcích informuje výchovného poradce,
- cíleně vyhledává žáky se SVP,
- vyhledává a objednává vhodné učební pomůcky pro žáky se SVP,

- poskytuje podporu žákům se SVP, žákům s odlišným mateřským jazykem, žákům s rizikovým chováním, neúspěšným žákům,
- provádí individuální i skupinovou práci se žáky (speciálně vzdělávací činnosti, reedukace, kompenzace atd.), metodu FIE,
- konzultuje s výchovným poradcem a třídními učiteli IVP, případně IVýP, PP v rámci ZŠ,
- poskytuje pedagogickým pracovníkům školy metodickou pomoc a odborné informace z oblasti speciální pedagogiky, pomáhá při jejich aplikaci,
- vede písemné záznamy umožňující doložit rozsah a obsah činností ŠSP,
- spolupracuje se zákonným zástupcem žáka, s učiteli, výchovným poradcem – řešení obtíží v rodině, výchovné problémy související s rodinnou situací, vztahy mezi sourozenci, problémy žáka se vzděláváním – prospěch, domácí příprava, jak se učit,
- řeší se školním metodikem prevence, výchovným poradcem, zákonným zástupcem žáka a učiteli nekázeň, výchovné problémy, prospěch, záškoláctví,
- účastní se setkávání školních speciálních pedagogů,
- vede studentskou praxi – obor speciální pedagog, vychovatel/asistent pedagoga,
- účastní se výchovných komisí.

Školní psycholog

- formou poradenských konzultací je k dispozici žákům, rodičům i pracovníkům školy,
- spolupracuje s týmem školního poradenského pracoviště = se školním speciálním pedagogem, výchovným poradcem, školní metodikem prevence a nadřízenými pracovníky,
- na podnět pedagogického pracovníka školy, rodiče, sociálních a pomáhajících organizací, nebo odborných lékařů provádí orientační psychologické vyšetření, pohovory se žáky, psychologické vedení a navrhuje další potřebná opatření,
- se žáky pracuje formou individuálního vedení dle jejich aktuálních potřeb = individuální práce se žáky zahrnuje podporu školní úspěšnosti, péči o duševní zdraví, minimalizaci potíží v chování a další dle potřeby,
- při výskytu různých obtíží u více žáků pracuje formou skupinové práce,
- pracuje se třídami při problematických vztazích ve třídním kolektivu,
- v případě potřeby provádí krizovou intervenci se žáky a dalšími zúčastněnými a nastavuje další opatření,
- je v kontaktu s organizacemi, které nabízejí jak intervenční, tak odbornou pomoc žákům mladšího i staršího školního věku,
- účastní se a navrhuje postup jednání při svolání výchovné komise a případových konferencí (Ospod, Krizové centrum, Prevent …), když potíže žáka již přesahují rámec normy a práce s ním na minimalizaci potíží je z toho důvodu potřeba,
- účastní se adaptačních kurzů pro žáky 6. tříd.

3. ČÁST - Strategie předcházení školní neúspěšnosti

1. Neúspěšný žák

Se žáky ohroženými školní neúspěšností pracují v rámci ŠKOLNÍHO PORADENSKÉHO PRACOVIŠTĚ výchovný poradce, školní speciální pedagog, školní metodik prevence. Třídní učitelé pravidelně vyhodnocují prospěch žáků ve třídách, aby včas reagovali na jakoukoliv nežádoucí změnu. Objeví-li se podezření na školní neúspěšnost, předávají informaci výchovnému poradci, je zjišťována příčina zhoršení prospěchu, jsou bezodkladně informováni zákonní zástupci žáka, je vypracován plán.

Příčiny neúspěchu ve vzdělávání:

- školní nezralost,
- včas nerozpoznané smyslové vady – sluchu (v souvislosti s tím řeči), zraku,
- nízký intelekt,
- vliv rodiny – přílišné nároky, nepodporování ke vzdělávání z různých důvodů, chybějící motivace k plnění školních povinností,
- vývojové poruchy učení či chování,
- častá krátkodobá absence,
- onemocnění žáka,
- dlouhodobá absence,
- záškoláctví či skryté záškoláctví,
- náročná životní situace,
- odlišné sociokulturní prostředí.

Při zjišťování příčin neúspěšnosti na naší škole budeme postupovat ve vzájemné spolupráci: třídní učitel – žák – ostatní vyučující – výchovný poradce – školní speciální pedagog – školní metodik prevence – školní psycholog – vedení školy – ostatní pedagogičtí pracovníci – zákonní zástupci žáka. Podle povahy příčin rovněž další mimoškolní instituce – např. PPP, SVP, OSPOD, lékaři, Policie ČR.

Výchovný poradce sleduje plnění případného Plánu podpory v rámci ZŠ (PP), ve spolupráci s třídními učiteli průběžně hodnotí jeho úspěšnost.

V případě potřeby či zájmu nabízí ŠPP zákonným zástupcům zprostředkování spolupráce s PPP či SPC.

Zjišťování příčin školní neúspěšnosti žáka bude probíhat:

a) pozorováním,

b) rozhovorem se žákem a zákonnými zástupci,

c) analýzou rozhovoru a formulováním možností náprav.

Řešení školní neúspěšnosti:

Vyučující předmětu, ve kterém hrozí žákovi neprospěch, budou o této skutečnosti prokazatelným způsobem včas informovat zákonné zástupce, na základě zjištěných příčin budou přistupovat k žákovi individuálně vzhledem k jeho možnostem a schopnostem.

Motivace žáka ke vzdělávání a lepšímu výsledku bude promyšlena a aplikována tak, aby se žák snažil pochopit souvislosti učiva s praktickým využitím v životě, u starších žáků s možnou budoucí profesí. Je potřeba reagovat včas tak, aby žák byl schopen zastavit svůj pokles výkonu. Možná opatření volíme individuálně na základě diagnostiky a zjištěných potřeb žáků:

1. Poruchy učení a chování, jiná zdravotní omezení a znevýhodnění

2. Odchylka v celkové úrovni inteligence: žákovi bude stanoveno základní učivo, které po něm bude požadováno podle jeho možností a schopností, vhodné metody práce, motivace – zažití úspěchu, možnost opravit si známku, individuální konzultace ve vyučování i mimo něj, spolupráce s PPP – integrace na základě IVP a realizování dalších podpůrných opatření doporučených ŠPZ.

3. Žáci sociálně znevýhodnění (i žáci s odlišným mateřským jazykem): motivace žáka k učení, spolupráce s rodinou, vytvoření podmínek pro domácí přípravu i ve škole ve volných hodinách, přístup k internetu ve škole.

4. Žáci s vysokou absencí jsou velmi často ohroženi sklouznutím do školní neúspěšnosti: včas žákům nabídnout podporu při zvládnutí zameškané látky – individuální plán dostudování učiva a termíny dozkoušení po konzultaci s vyučujícím daného předmětu, konzultace se žákem a rodiči, kde se domluví zvýšený dohled nad žákem.

Na základě dohody s vyučujícím předmětu, kde je žák neúspěšný, mu bude umožněno:

- individuální opakované vysvětlení učiva,
- ověřování menšího objemu učiva po částech,
- ověřování takovým způsobem a metodou, ve které je žák úspěšnější,
- stanovení přesného data ověřování zadaného úseku učiva,
- zadání vždy konkrétní, stručné, srozumitelné, přiměřené schopnostem a možnostem žáka s přihlédnutím k případným SVP (stanoveno PPP, SPC, lékařem).

V rámci této dohody je nutná spolupráce žáka i zákonných zástupců! Zlepšení školních výsledků žáka je společným cílem vyučujících, žáka a jeho zákonných zástupců. Všichni společně se proto musí důsledně podílet na předem společně stanovených postupech.

Důležitost domácí přípravy

Domácí příprava, případně psaní domácích úkolů je součástí každodenní přípravy žáka na vyučování. Navazuje na vzdělávání ve škole a je zaměřená na procvičení probraného učiva.

Cílem domácí přípravy je:

- rozvoj smyslu pro plnění povinností,
- procvičování probraného učiva,
- ověření si své úrovně pochopení učiva,
- rozvoj schopnosti samostatně pracovat,
- doplnit si zameškané učivo.

Postup při řešení školní neúspěšnosti – podpůrný program:

Hlavním opatřením je jednoznačně zvýšená spolupráce s rodiči!

1. Po prvním čtvrtletí třídní učitelé písemně informují rodiče žáků, kteří za toto čtvrtletí neprospívají (jsou hodnoceni známkou dostatečný nebo nedostatečný, vyučující vyhodnotí vývoj jako rizikový).

2. Podle zájmu je možné využít **individuální konzultaci žáka ve ŠPP – možnost využití práce s FIE,** diagnostika školní neúspěšnosti a poradenství, pomoc školního psychologa.

3. Pokud se situace po přiznání podpůrných opatření 1. st. ZŠ (individuální podpora žákovi) nezlepšuje, škola nabídne žákovi **Plán podpory/Individuální výchovný program**.

4. Pokud žák **zameškává více než 100 hodin výuky**, vyvolává se jednání s rodiči preventivně. Přítomni jsou třídní učitel, žák a zákonný zástupce, případně učitel předmětu, kde se už objevily problémy. Domluví se podpora žákovi tak, aby byl schopen kompenzovat svou absenci (plán práce, termíny zkoušení, obsah učiva, možnost individuální konzultace atd.).

5. **Na závěr školního roku** by měla být podpora vyhodnocena třídním učitelem.

Plán podpory v rámci ZŠ pro neprospívající žáky je souhrn opatření nabízených žákům a jejich zákonným zástupcům, který se podpisem všech stran stává pro všechny závazným.

Pokud selže **individuální podpora žákovi** (školou přizn. PO 1. st.), ten je v prvním pololetí hodnocen nedostatečnou nebo dostatečnou a jeho vyučující vyhodnotí další vývoj jeho výkonů jako rizikový, nabízí se žákovi a jeho zákonným zástupcům **Plán podpory v rámci ZŠ**.

Po uzavření pololetního hodnocení výsledků vzdělávání navrhnou třídní učitelé ve spolupráci s vyučujícími jednotlivých předmětů vedení školy (výchovnému poradci) žáky pro **Plán podpory v rámci ZŠ**. Třídní učitel zajišťuje sezvání všech zainteresovaných ke společné úvodní schůzce, kde jsou zákonní zástupci a žáci s plánem seznámeni a dojde k jeho podpisu. Po třech měsících je vyhodnocena jeho efektivita.

Formy a metody práce:

Pro úspěšnost **podpůrného programu** (školou přiznané PO 1. st./případně PP) jsou podstatné především formy a metody práce využívané učitelem, ke kterým patří hlavně:

- **podpůrný program** – stanovení přiměřeného obsahu učiva – učitel stanovuje obsah učiva určený k osvojení v rozsahu, který odpovídá žákovým vzdělávacím možnostem (intelektovým i sociálním),
- **zadávání pravidelných úkolů** vycházejících ze stanoveného obsahu učiva – zadání práce pro domácí přípravu – dílčí úkoly odpovídající žákovým vzdělávacím možnostem,
- **možnost plnit zadané úkoly v rámci volných hodin ve škole** (ve spolupráci se školním speciálním pedagogem),
- **užívání podpůrných aktivit** – oznámení písemné práce, stanovení termínu zkoušení z konkrétního učiva, umožnění opakovaného opravného pokusu,
- **používání podpůrných pomůcek** při samostatné práci – tabulky, přehledy, kalkulačky atd.,
- **individuální práce se žákem** v rámci individuálních konzultací i v rámci vyučovací hodiny,
- **vedení písemných záznamů o průběhu podpůrného programu** – zadání úkolu, termín splnění, poskytování pravidelných informací o průběhu podpůrného programu rodičům a výchovnému poradci,
- **možná domluva konzultačních hodin**, kdy si učitel zve žáka na konkrétní termín v případě, že žák potřebuje opakovaně vysvětlit probírané učivo.

Opakování ročníku je i nadále nutné při selhání všech výše zmíněných podpůrných opatření přiznaných ZŠ.

2. Program pro rozvoj žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami se rozumí osoba, která k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění nebo užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Podpůrnými opatřeními se rozumí nezbytné úpravy ve vzdělávání a školských službách odpovídající zdravotnímu stavu, kulturnímu prostředí nebo jiným životním podmínkám dítěte, žáka nebo studenta. Děti, žáci a studenti se SVP mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření školou a školským zařízením.

Konkrétní formy práce se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami na naší škole:

- snažíme se vývojové poruchy učení zachytit co nejdříve,
- úzce spolupracujeme s PPP, SPC, zákonnými zástupci žáka,
- pomáháme zákonným zástupcům zajistit nejrůznější odborná vyšetření,
- vytváříme IVP, případně PP v rámci ZŠ a IVýP vycházející z konkrétních potřeb žáka,
- pravidelně hodnotíme efektivity vzdělávání dle IVP, přínos a osobní posun dítěte,
- uplatňujeme individuální přístup k žákům, respektujeme jejich individuální tempo a posilujeme motivaci žáků,
- snažíme se co nejvíce usnadnit začlenění žáka s odlišným mateřský jazykem do třídního i školního kolektivu, dopomoc s učivem (např. s asistentkou pedagoga),
- nabízíme žákům individuální konzultace před nebo po vyučování po předchozí domluvě, možné i o přestávkách,
- pro zjišťování úrovně žákových vědomostí a dovedností volíme takové formy a druhy zkoušení, které odpovídají schopnostem žáka a na něž nemá porucha negativní vliv,
- v hodnocení se zaměřujeme na pozitivní výkony žáka a tím podporujeme jeho poznávací motivace k učení,
- jednostranně nezdůrazňujeme nedostatky a chyby žáka,
- při klasifikaci přihlížíme k vývojové poruše žáka,
- respektujeme zdravotní postižení jednotlivých žáků (úlevami v tělesné výchově, osvobozením z výuky tělesné výchovy na základě lékařského doporučení, možnost využívat tzv. dvoje učebnice atd.).
- žák může nově navštěvovat i volnočasový klub (doučování českého jazyka, matematiky, anglického jazyka).

Podpůrná opatření:

1. Postup ZŠ při poskytování podpůrných opatření 1. stupně:

- **individuální podpora žákovi,**
- **příp. Plán podpory v rámci ZŠ (PP).**

PP v rámci ZŠ zahrnuje zejména popis obtíží a speciálních vzdělávacích potřeb žáka, podpůrná opatření 1. st., stanovení cílů podpory a způsobu vyhodnocování naplňování plánu.

Nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování podpůrných opatření poskytovaných na základě PP v rámci ZŠ škola vyhodnotí, zda PO vedou k naplňování stanovených cílů, není-li tomu tak, doporučí škola žákovi a jeho zákonnému zástupci využití poradenské pomoci ŠPZ, do doby zahájení poskytování podpůrných opatření 2. – 5. st.

Na základě Doporučení ŠPZ může poskytovat škola podpůrná opatření 1. stupně na základě vypracování Plánu podpory v rámci ZŠ. S PP třídní učitel seznámí žáka, zákonného

zástupce žáka, všechny vyučující žáka a další pedagogické pracovníky podílející se na provádění tohoto dokumentu, obsahuje podpis osob, které s ním byly seznámeny.

2. Postup před přiznáním podpůrných opatření 2. – 5. stupně:

Ředitel školy určí ve škole pedagogického pracovníka, který bude odpovídat za spolupráci se ŠPZ v souvislosti s Doporučením podpůrných opatření žákovi se SVP – u nás ve škole je pověřeným pracovníkem výchovný poradce (koordinátor inkluze). Pro účely poskytování poradenské pomoci ŠPZ zajistí škola bezodkladné předání PP ŠPZ, pokud se žák podle něho vzdělával. Poradenskou pomoc ŠPZ může využít žák nebo jeho zákonný zástupce také na základě svého uvážení.

3. Program pomoci žákům při změně vzdělávacího programu

3.1. Přestup žáka – změna vzdělávacího programu:

Při změně vzdělávacího programu (tzn. při přestupu žáka z jiné školy na naši školu, příchod žáka s OMJ) poskytujeme žákům pomoc při začleňování do nového kolektivu v rámci působení třídního učitele a ostatních vyučujících, konzultacemi a diferenciací požadavků podle schopností a možností jednotlivého žáka.

3.2. Konkrétní formy pomoci žákům při změně vzdělávacího programu:

- třídní učitel informuje neprodleně ostatní pedagogy o přestupu nového žáka,
- třídní učitel i ostatní vyučující rozhovorem se žákem zjistí odlišnosti našeho ŠVP a ŠVP školy, odkud k nám žák přichází,
- na základě takto zjištěných skutečností upravíme požadavky na nového žáka do doby, než se dokáže bez problémů přizpůsobit našemu ŠVP,
- navážeme kontakt i s rodiči a nabídneme jim pomoc v případě problémů s přechodem žáka na náš ŠVP.

4. Program pro rozvoj žáků mimořádně nadaných a talentovaných

Vymezení pojmu nadaný žák:

Nadanými žáky rozumíme žáky, kteří se liší v lehkosti učení, v kvalitě, s jakou zvládají činnosti v oblasti svého nadání a výsledcích. Snadno a rychle se učí, jsou tvořiví, objevují vlastní cesty řešení problému. Mohou však mít problematický vztah k autoritám, problémy s přizpůsobivostí apod., proto se výkyvy v chování snažíme usměrňovat s pedagogickým taktem, avšak důsledně. V rámci výchov, ale i v rámci vyučování vedeme žáky k vzájemné toleranci, rovnému přístupu k méně nadaným spolužákům, k ochotě pomáhat slabším. Zařazení nadaných dětí do vzdělávání vyžaduje náročnější přípravu učitele a zvýšenou motivaci dětí.
Zjišťování nadání/ mimořádného nadání žáka provádí ŠPZ.
Vzdělávání nadaných a mimořádně nadaných žáků se může uskutečňovat podle IVP, který vychází ze ŠVP školy, závěrů psychologického vyšetření a vyjádření zákonného zástupce žáka. Je závazným dokumentem pro zajištění vzdělávacích potřeb nadaného/mimořádně nadaného žáka.

Konkrétní formy práce:

- snažíme se o včasné rozpoznání a podchycení talentu a zájmu žáků,

- snažíme se zvyšovat motivaci k rozšiřování základního učiva do hloubky především v těch vyučovacích předmětech, které reprezentují nadání dítěte,
- v rámci vyučování matematiky projevují tito žáci kvalitní koncentraci, dobrou paměť, zálibu v řešení problémových úloh a svými znalostmi přesahují stanovené požadavky,
- umožňujeme těmto dětem pracovat na počítači (vzdělávací programy), individuálně pracovat s naučnou literaturou (hlavolamy, kvízy, záhady, problémové úlohy), mohou navštívit vyučovací hodiny ve vyšších ročnících,
- v dalších předmětech jsou jim zadávány náročnější samostatné úkoly (referáty k probíranému učivu, zajímavosti ze světa techniky atd.)
- jsou pověřováni vedením a řízením skupin (například školní časopis ČAKR),
- reprezentují školu na různých olympiádách (z českého, anglického, německého jazyka, matematiky, dějepisu, zeměpisu, přírodopisu atd.),
- účastní se různých soutěží (hudební nadání – soutěž Jihočeský zvonek),
- na žáky s hudebním nadáním klade učitel vyšší nároky odpovídající jejich dovednostem a schopnostem, vhodným způsobem je zapojuje do činnosti v hodině – mohou doprovázet na hudební nástroj, předzpívávat píseň,
- žákům výtvarně nadaným jsou zadávány náročnější práce – volí různé techniky, jsou podporováni v mimoškolních aktivitách, navštěvují výtvarné obory při základních uměleckých školách, podílejí se na výzdobě tříd i budovy školy,
- pohybově nadaní žáci jsou podporovaní v rozvíjení všech pohybových aktivit, především těch, kde žák projevuje největší zájem a talent,
- žáci jsou zapojováni do sportovních soutěží, ať už v rámci školy nebo mimo ni, reprezentují školu v různých sportovních odvětvích.

Není výjimkou, že vyniká-li žák v jedné oblasti, v jiné je průměrný. Na základě Doporučení PPP, SPC je možné vzdělávat žáka v určitém předmětu v jiném postupném ročníku.

5. Preventivní program proti šikanování a dalším projevům rizikového chování

Šikana

Šikana je agresivní chování ze strany žáka/ů vůči žákovi nebo skupině žáků či učiteli, které se v čase opakuje (nikoli nutně) a je založeno na vědomé, záměrné, úmyslné a obvykle skryté snaze ublížit fyzicky, emocionálně, sociálně a/nebo v případě šikany učitele také profesionálně. Šikana je dále charakteristická nepoměrem sil, bezmocností oběti, nepříjemností útoku pro oběť a samoúčelností agrese.

Hranice, která odlišuje šikanování od škádlení nebo agrese, bývá někdy nezřetelná. U žáků se za šikanování nepovažuje škádlení nebo agrese, které nemá znaky šikanování. Jedním z rozlišujících prvků je schopnost žáka škádlení opětovat, bránit se mu, zastavit ho. Ve chvíli, kdy se žák škádlení nebo agresi neumí nebo nemůže bránit, cítí se bezradný a bezmocný, a přesto škádlení nebo agrese pokračuje, pak toto chování přerůstá v šikanu. Podobně, jedná-li se o šikanu pedagoga žáky, pak šikana není zlobení a nerespektování ze strany žáků, které postrádá znaky šikany. Naopak přerůstá v šikanu, stává-li se vědomým, záměrným, úmyslným a cítí-li pedagog, že není v jeho moci jej zastavit, cítí se bezbranně, ztrácí autoritu a poměr sil v rolích žák / žáci x pedagog se obrací.

Šikana zaměřená na žáka

Jak šikaně žáka předcházet (bezpečnostní plán)

- Škola celoročně realizuje specifickou primární prevenci rizikového chování, která je popsána v Preventivním programu (dříve Minimální preventivní program).
- Jsou určena konkrétní a srozumitelná pravidla chování ve školním řádu (včetně projevů šikany).
- Je nastaven systém vzájemné komunikace mezi pedagogy o výskytu porušení pravidel chování žáků (informování třídních učitelů, školního preventivního týmu a vedení školy).
- Na prevenci šikany spolupracují všichni pedagogičtí pracovníci (monitorují situaci ve svých třídách, zajišťují dozor nad žáky během přestávek).
- Na začátku každého školního roku jsou rodiče žáků na třídních schůzkách informováni o problematice šikany a kyberšikany a postupech jejich řešení ve vzájemné spolupráci.

Postup:

Specifika pro řešení šikany zaměřené na žáka (krizový plán)

A: Počáteční šikana

- V případě podezření na šikanu třídní učitel ihned oznámí tuto skutečnost některému ze členů školního preventivního týmu nebo vedení školy.
- Po provedeném šetření bude rozhodnuto, zda se jedná o počáteční šikanu (v 1., 2. a 3. stadiu) nebo pokročilou (ve 4. a 5. stadiu) a o výsledku bude informováno vedení školy.
- Podle závažnosti zjištění bude škola řešit případ sama, nebo se obrátí na pomoc odborníků.
- V případě prokázání šikany školní preventivní tým informuje rodiče agresora a rodiče oběti.
- Agresorům se udělí některé z výchovných opatření: napomenutí a důtka třídního učitele, důtka ředitele školy, snížení známky z chování. V případě potřeby podá výchovný poradce návrh OSPODu k zahájení práce s rodinou.
- Ozdravný mechanismus – práce s celou třídou.

B: Pokročilá šikana – výbuch skupinového násilí, tzv. školní lynč

(zde nelze čekat na odborníka, oběti hrozí těžké poškození zdraví)

- Bezprostřední záchrana oběti, zastavení skupinového násilí – oběť okamžitě odvedeme do vedlejší třídy, popř. do sborovny, zajistíme dohled, popř. první pomoc, přivolání lékaře…
- Vyzveme k pomoci pedagogy na poschodí (dohled a zabránění domluvě na křivé skupinové výpovědi).
- Okamžitě informujeme vedení školy.
- Ve spolupráci s vedením školy oznámení na Policii ČR a OSPOD.
- Navázání kontaktu se specialistou na šikanování.
- Následuje vlastní vyšetřování v kompetenci příslušných orgánů.

- Ozdravný mechanismus – metoda vnějšího nátlaku (výchovná komise nebo výchovný pohovor).

Na základě výsledků vyšetřování budou provedena patřičná výchovná opatření.

Kyberšikana

Kyberšikana je jednou z nejčastějších forem šikany, která může mít podobu např. zakládání falešných profilů na jméno žáka či učitele s dehonestujícím obsahem, prezentace ponižujících videí na portálech, jako je youtube.com, spoluzaci.cz nebo facebook.com apod., prezentace zraňujících komentářů na webu, rozesílání vulgárních nebo výhružných koláží s tváří žáka nebo učitele či příslušníků jeho rodiny, výhružné SMS nebo e-maily apod. Oproti šikaně tváří v tvář má kyberšikana ze své podstaty mnohem větší dosah, čímž ještě více zhoršuje prožívání oběti. Pokud je oběť šikanována ve třídě, svědky pomluv, nadávek, posmívání a ztrapňování je max. několik desítek lidí. V prostředí internetu může být svědkem (ale i útočníkem) stejného chování i několik desítek tisíc lidí. Kyberšikana bývá u dětí školního věku často doplňkem klasické přímé a nepřímé šikany.

Postup:

- Ve školním řádu jsou zakotvena pravidla používání informačních a komunikačních technologií, internetu a mobilních telefonů (během vyučování, o přestávkách, v prostoru školy) a postihy při jejich nedodržování.
- Při řešení je nutné prověřit případnou souvislost s klasickou šikanou.
- Je nutné zjistit situaci oběti šikany i agresora v kyberprostoru (mobil, profil, chat apod.).
- Po zmapování konkrétního případu se školní preventivní tým rozhodne pro správný postup řešení (viz šikana).

O konkrétním výchovném opatření u všech typů šikany rozhoduje ředitel školy po projednání ve výchovné komisi a pedagogické radě.

Šikana zaměřená na učitele

Šikana zaměřená na učitele musí být chápána jako celostní problém, který se týká všech členů školy. Neměla by být v žádném případě považována za individuální záležitost konkrétního pedagoga, kterou by si měl vyřešit sám. Odpovědnost za prevenci a řešení šikany proto nese vedení školy, potažmo také její zřizovatel.

Tato šikana je specifická tím, že dojde k narušení jasně definovaných rolí (učitel x žák) a žák se dostane do pozice větší moci než učitel bez ohledu na jeho formálně vyšší moc a autoritu. Je zapotřebí mít na paměti, že šikanou může trpět i vysoce zkušený a kompetentní pedagog, který dobře zná svůj předmět, ovládá třídní management a má i dobré pedagogické schopnosti.

Prevence proti tomuto typu šikany stojí na celkovém přístupu školy. Bezpečné školní prostředí akcentuje dobré sociální klima, připouští riziko šikany jakéhokoliv typu, otevřeně takové chování odmítá a realizuje intervenci, pokud k jeho výskytu dojde. Uvědomění si tohoto rizika a jeho deklarace může rozvoj šikany významně snížit.

Jak šikaně učitele předcházet (bezpečnostní plán)

- Učitel nastavuje a uplatňuje jasná pravidla chování ve třídě a na konflikt či jejich nerespektování reaguje důsledně a včas.
- Nezpůsobuje ponížení nebo zesměšnění žáka před třídou; při hodnocení žáka zachovává jeho důstojnost.
- Všímá si změn v náladě, emocích a v chování žáků a včas na ně reaguje.
- Problémy neřeší sám, ale ve spolupráci se školním poradenským pracovištěm, případně s vedením školy.

Postup:

Specifika pro řešení šikany zaměřené na učitele (krizový plán)

- Učitel, který čelí šikaně ze strany žáků, je nyní v pozici oběti. Proto by neměl v situaci zůstávat sám, ale naopak vyhledat pomoc ostatních (kolegové, vedení školy).
- V případě bezprostředního ohrožení pedagoga žákem se pedagog řídí krizovým plánem školy, tj.
    1. zajistí si pro sebe bezpečí – odejde ze třídy, přivolá si pomoc apod.
    2. požádá o spolupráci jiného kolegu nebo vedení školy – pro zajištění dohledu ve třídě, případně izolaci agresora a zajištění bezpečí pro ostatní žáky ve třídě, vyžaduje-li to situace.
- V případě, že byl pedagog vystaven tomuto traumatickému zážitku, měl by si pro sebe vyhledat sociální podporu od kolegů, přátel a rodiny a monitorovat u sebe znaky stresu, které se mohou objevit i později. Případně by měl pro sebe vyhledat odbornou pomoc.
- Šikana pedagoga bývá často spojena se šikanou mezi žáky, škola proto zajistí posouzení sociálních vztahů ve třídě a na základě výsledků nastaví odpovídající řešení (intervenční program k řešení šikany za účelem znovunastolení bezpečí ve třídě).

V případě, že je pedagog nespokojený s řešením situace ze strany vedení školy, může se obrátit na příslušný inspektorát práce.

Dítě pod vlivem návykových látek (omamné a psychotropní látky – OPL)

V celém areálu školy je školním řádem zakázáno používání OPL.

Postup:

- Přistihneme-li žáka při držení, konzumaci či distribuci látky, kterou můžeme považovat za OPL, musíme vždy tuto látku žákovi odebrat.

- Ihned informujeme vedení školy o dané situaci. Za přítomnosti ředitele školy či jeho zástupce látku vložíme do obálky, zapečetíme, uschováme v trezoru a zapíšeme datum, čas a místo nálezu, vyrozumíme Policii ČR, která provede zajištění látky.

1. Pokud byla OPL zadržena u žáka, který ji nepožil, sepíšeme záznam s jeho vyjádřením, datum, čas, místo nálezu a jméno žáka s jeho podpisem, zápisu a rozhovoru je přítomen ředitel školy nebo jeho zástupce. Nikdy neprovádíme u žáka osobní prohlídku.

2. Pokud žák není schopen pokračovat ve vyučování, přivolá se zákonný zástupce žáka, aby si ho vyzvedl (pokud není k zastižení, žádáme o pomoc OSPOD).

3. Pokud je žák ohrožen na zdraví a životě, zajistí pedagogický pracovník nezbytnou pomoc a zavolá lékaře. O dané situaci informuje zákonné zástupce žáka.

4. Pokud mají pracovníci školy podezření, že některý z žáků má nějakou OPL u sebe, bezodkladně vyrozumí Policii ČR, zkonzultují s ní další postup a informují zákonného zástupce, žáka izolují od ostatních do příjezdu Policie ČR (je pod dohledem dospělé osoby), nikdy neprovádějí osobní prohlídku.

- Po prošetření následuje sankce za porušení zákazu konzumace OPL stanoveného školním řádem – snížená známka z chování.

Tabákové výrobky

V celém areálu školy je školním řádem přísně zakázáno kouřit.

Postup:

- Pokud vyučující přistihne žáka při užívání tabákových výrobků, zabrání, aby mohl v jejich užívání pokračovat a výrobky mu odebere.
- O dané situaci je vyrozuměno vedení školy.
- Se žákem je sepsán záznam o jednání.
- Třídní učitel informuje zákonného zástupce žáka o porušení zákazu kouření.
- Při opakovaném přistižení nebo v závažných případech třídní učitel informuje OSPOD.
- Po prošetření následuje sankce za porušení zákazu užívání tabákových výrobků stanoveného školním řádem.

Alkohol

V celém areálu školy je přísně zakázáno požívání alkoholu. Totéž platí i pro všechny akce pořádané školou.

Postup:

- Pokud vyučující přistihne žáka při konzumaci či držení alkoholu, alkohol odebere a zajistí, aby v konzumaci nemohl pokračovat (resp. aby s ní ani nezačal).

- Pokud žákovi hrozí akutní nebezpečí (vyhodnotí pedagogický pracovník), žák je ohrožen na zdraví a životě, zajistí nezbytnou pomoc a zavolá lékaře. Poté informujeme zákonného zástupce (v případě, že se jedná o opakovaný nález, informujeme OSPOD).
- Pokud není žák schopen pokračovat ve vyučování, přivolá se zákonný zástupce žáka, aby si ho vyzvedl, popřípadě se pomoc žádá od OSPODu, pokud zákonný zástupce není k zastižení.
- V případě podezření, že alkohol, kterým se žák intoxikoval, obsahuje i jiné příměsi, předáme zajištěnou tekutinu přivolanému lékaři.
- Informujeme vedení školy.
- O události sepíše metodik prevence zápis, třídní učitel informuje zákonného zástupce žáka o porušení zákazu konzumace alkoholu ve škole.
- Při opakovaném přistižení škola informuje OSPOD.
- Následuje sankce za porušení zákazu konzumace alkoholu stanoveného školním řádem.

Afektivní záchvat

Jde o záchvatové epizody dětského věku nezávažného charakteru, dítě může např. silně plakat, zadržuje dech, promodrává v obličeji či bledne. Může následovat porucha vědomí, mohou se přidat i záškuby končetin...

Postup:

- Zajistit bezpečnost dítěte, které se nachází v krizové situaci, oddělit ho od ostatních dětí.
- Uvědomit co nejrychleji osobu, která může pomoci vzniklou situaci řešit.
- Pokud není možné opustit třídu (je třeba řešit vzniklou situaci s ostatními dětmi, či zajistit jejich bezpečnost, je vhodné vyslat „spojku“ (spolehlivé dítě), které situaci oznámí v kanceláři školy (dle situace).
- Pokud dítě přebírá zdravotník, pedagog se vrací do třídy.
- Pokud je nutná přítomnost pedagoga u dítěte v krizové situaci, převezme dozor nad třídou jiný pedagog.
- O vzniklé situaci je informován ředitel školy a zákonní zástupci žáka.

Epileptický záchvat

Epileptický záchvat obvykle odeznívá samovolně během několika minut. U větších záchvatů může dojít k bezvědomí dítěte a generalizovaným svalovým křečím (předpokládáme informaci o epileptikovi od zákonného zástupce).

Postup:

- Nemocného dopravíme na bezpečné místo z dosahu schodů, topení...
- Z jeho okolí odstraníme předměty, o které by se mohlo dítě v křečích poranit, je nevhodné násilím bránit křečím natahováním či držením končetin. V důsledku křečí

dýchacích svalů může dojít ke zblednutí nebo promodrání dítěte. Není vhodné ho křísit, snažit se vytahovat mu jazyk z úst nebo vkládat do úst různé předměty.
- Dítě uložíme do vodorovné polohy a otočíme hlavu na stranu (optimální je stabilizovaná poloha na boku – je prevencí zapadnutí jazyka).
- Dítě může při záchvatu nebo po něm silně slinit, umožníme slinám volně odtékat z úst.
- Vždy okamžitě voláme lékaře.
- Informujeme vedení školy a zákonné zástupce.

Spektrum poruch příjmu potravy

Jedná se o okruh onemocnění, kam patří mentální anorexie, mentální bulimie a také přejídání spojené s jinými psychickými poruchami, například se stresem. U poruch příjmu potravy jsou typické obavy z tloušťky, manipulace s jídlem sloužící ke snížení hmotnosti a zkreslené vnímání vlastního těla. Řadí se mezi psychická onemocnění a jsou též často spojená s depresí, úzkostí, sebepoškozováním a sociální izolací. Typicky se rozvíjejí v období dospívání a postihují zejména dívky a mladé ženy.

Postup:

- Učitelé si všímají náhlých změn ve vzhledu či chování žáků. Typicky se objevuje výrazná ztráta tělesné váhy, častá návštěva toalety, nejezení, stopy po sebepoškozování, podrážděnost, zvýšená únava apod.
- Pokud učitel zaznamená výskyt výše uvedených symptomů u některého z žáků, obeznámí se situací třídního učitele a školního metodika prevence.
- Ten provede s žákem soukromý rozhovor.
- Třídní učitel též kontaktuje zákonného zástupce žáka a navrhne mu odbornou pomoc (pediatr, psychoterapeut, školní psycholog, příp. psychiatr).
- V závažných případech (zejména s ohledem na věk nebo chování dítěte) a jestliže zákonní zástupci žáka odmítají spolupracovat, vyrozumí škola OSPOD.

Syndrom CAN

Syndrom týraného, zneužívaného a zanedbávaného dítěte (CAN) představuje jakoukoli formu takového chování vůči dítěti, které mu ubližuje nebo jej jakkoliv jinak poškozuje. Nejčastěji je pácháno rodiči dítěte či dalšími členy jeho rodiny. Zpravidla se tak děje prostřednictvím zneužití fyzické síly nebo psychické nadřazenosti a moci dospělého vůči podřízenému a závislému dítěti.

Postup:

- Učitelé si všímají zdravého tělesného vzhledu a náhlých změn v chování žáků. Typicky se objevují stopy po fyzickém násilí, zhoršení školního prospěchu, podrážděnost, zvýšená únava apod.
- Pokud učitel zaznamená výskyt všech uvedených symptomů u některého z žáků, obeznámí se situací třídního učitele a školního metodika prevence.
- Ten provede se žákem soukromý rozhovor (předem si rozmyslet, které otázky bude učitel klást).
- Provedeme zápis o jednání.
- Třídní učitel též kontaktuje zákonného zástupce žáka. Nejprve ho nechá vysvětlit obtíže, které byly u jeho dítěte pozorovány a bedlivě sleduje, jak se zákonný zástupce k celé věci staví. Pokud vyjdou najevo jiné pádné důvody, navrhne mu odbornou pomoc (pediatr, psychoterapeut, příp. psychiatr).
- V případě reálného podezření na týrání, zneužívání či zanedbávání žáka škola informuje OSPOD, příp. Policii ČR.

Sexuálně rizikové chování

Za sexuálně rizikové chování považujeme soubor projevů chování, které doprovázejí sexuální aktivity a současně vykazují rizika v oblasti zdravotní (zejména pohlavně přenosné nemoci včetně HIV/AIDS), sociální (navazování nezralých partnerských vztahů či jiných sociálních vazeb nebo naopak jejich ztráta), vývojové (hodnotový posun, rozvoj manipulativního chování, citové oploštění) a psychosexuální oblasti (provozování patologických sexuálních aktivit, upřednostňování virtuálního erotického materiálu před reálným lidským kontaktem apod.).

Postup:

- Učitelé průběžně zjišťují výskyt přesvědčení či postojů ohledně sexuality uvnitř jednotlivých tříd. Pokud narazí na nápadnosti poukazující na možné sexuálně rizikové chování, zaměří se na seznámení žáků s nebezpečími, které s sebou podobný životní styl nese.
- Se situací obeznámí třídního učitele a školního metodika prevence.
- Třídní učitel, příp. školní metodik prevence zorganizuje otevřenou diskusi se žáky dané třídy vedenou odborníky na toto téma.
- Třídní učitel též kontaktuje zákonného zástupce žáka, u kterého byly shledány zjevné tendence k sexuálně rizikovému chování a nabídne mu spolupráci.
- V závažných případech (zejména s ohledem na věk nebo chování dítěte) a jestliže se tyto tendence opakují, vyrozumí škola OSPOD.

Postup, kdy se dítě svěří pedagogovi osobně:

- Uvědomit si, že jde o velmi citlivou záležitost, proto s tím seznámíme co nejužší okruh dalších osob.

- Pokud se zneužívání dopouští rodič, není žádoucí informovat ho o tom, že se vám dítě svěřilo.
- Podrobnější vyšetřování nechat na psychologovi a Policii ČR.
- Vhodně dítěti sdělit, že skutečnost musíte ohlásit Policii ČR a OSPOD.
- Ocenit dítě, že za vámi přišlo, a ujistit ho, že pro něj uděláte všechno, co je ve vašich silách.
- Nechce-li dítě, abyste věc ohlásili, situaci konzultujte s odborníkem, ale od oznámení události vás to nesmí odradit (Dozvím se – oznámím řediteli – kontaktujeme Policii ČR a OSPOD).

Krádež

Krádež je protiprávním jednáním. Jakmile se škola o takovém jednání dozví, bude tuto skutečnost hlásit orgánům činným v trestním řízení nebo doporučí poškozenému (jeho zákonnému zástupci), aby se na tyto orgány obrátil. Pokud se přestupku proti majetku dopustí osoba mladší 15 let, není možné přestupek projednat u přestupkové komise, proto bude odložen. Pokud se takový přestupek stal v době pobytu žáka ve škole, jednoznačně jde o porušení školního řádu.

Postup:

- Třídní učitel nahlásí událost řediteli školy a projedná ho s metodikem prevence a výchovným poradcem.
- Preventivní tým projedná přestupek se žákem včetně sankce, která mu hrozí a informuje zákonné zástupce.
- Podle závažnosti informuje ředitel Policii ČR a současně věc hlásí OSPODu.

Kroužky na škole – pro rozvoj žáků:

Volnočasový klub – pro žáky 5. – 9. tř.

Aerobik

Kroužek anglického jazyka – pro žáky 1., 2. tříd

Kroužek anglického jazyka – STARTERS

Kroužek anglického jazyka – MOVERS

Kroužek anglického jazyka – FLYERS

Německý jazyk - konverzace – pro žáky 8., 9. tříd

Keramika – mladší

Keramika – starší

Náboženství

Kytarový – pokročilí

Zobcová flétna

Tvořílnička – 4. – 5. třídy

Čj – Cermat – příprava k přijímacím zkouškám

Mat – Cermat – příprava k přijímacím zkouškám

Logohrátky

Fyzikální

Míčové hry – chlapci + dívky

Minivolejbal – chlapci + dívky

Školní družina

PLÁN AKCÍ ŠD PRO ŠKOLNÍ ROK 2026/2027

ZÁŘÍ – „VÝCVIK TAJNÝCH AGENTŮ“

ŘÍJEN – „V PRAVĚKU MEZI MAMUTY“

LISTOPAD – „STAROVĚKÝ EGYPT A TAJNÉ PÍSMO“

PROSINEC – „STŘEDOVĚKÝ HRAD A RYTÍŘSKÉ CTNOSTI“

LEDEN – „DOBA LEDOVÁ A POLÁRNÍ EXPEDICE“

ÚNOR – „LIDSKÁ FANTAZIE, UMĚNÍ A ZVYKY“

BŘEZEN – „V ŘÍŠI POHÁDEK A MÝTŮ“

DUBEN – „DIVOKÝ ZÁPAD A INDIÁNSKÁ STEZKA“

KVĚTEN – „HOLLYWOOD A DIVOKÁ JÍZDA“

ČERVEN – „OCEÁNIE, KORÁLOVÝ OSTROV A SNĚNÍ O DOBRODRUŽSTVÍ“

Všechny akce budeme pečlivě dokumentovat a fotografie si můžete prohlédnout ve fotogalerii.

Plán akcí 2026/2027

Volnočasový klub

Pasování prvňáčků – 1. září 2026

Odpoledne ve školní knihovně – říjen – květen

Otevření školní knihovny – 5. října 2026

Lampionový průvod – 26. října 2026

Jak se žije na střední škole - 3. listopadu 2026

Vzdělání a řemeslo – 5. listopadu 2026

Slavnosti slabikáře – listopad 2026

Den otevřených dveří + Adventní dílny – 2. prosince 2026

Zápis do 1. tříd – únor 2027

Noc s Andersenem – březen 2027

Kurz plavání, lyžařský výcvik, školy v přírodě, cyklokurz – říjen – květen 2027

Anglie s výukou – červen 2027

Výlet do německy mluvících zemí – duben – červen 2027

Zahradní slavnost – červen 2027

Loučení s deváťáky – červen 2027

4. ČÁST – DOSTUPNOST ČLENŮ ŠPP VE ŠKOLE

VÝCHOVNÝ A KARIÉROVÝ PORADCE
(KOORDINÁTOR INKLUZE):

Mgr. Gabriela Růžičková

telefon: 38 510 20 28

email: ruzickova@zsonedbala.cz

konzultační hodiny: po předchozí telefonické nebo mailové dohodě, žáci mohou využít

i přestávek

ÚTERÝ: 15:10 – 15:40

ŠKOLNÍ METODIK PREVENCE:

Mgr. Jaroslava Havrdová
telefon: 38 510 20 34
email: havrdova@zsonedbala.cz
konzultační hodiny: po předchozí telefonické nebo mailové dohodě, žáci mohou využít i přestávek

ČTVRTEK: 14:20 – 14:50

ŠKOLNÍ SPECIÁLNÍ PEDAGOG:

Mgr. Dana Plášilová
telefon: 601 590 195, 38 510 20 23
email: plasilova@zsonedbala.cz
konzultační hodiny: po předchozí telefonické nebo mailové dohodě, žáci mohou využít i přestávek

ŠKOLNÍ PSYCHOLOG:

PhDr. Jaroslava Skálová
telefon: 602 723 624
email: skalova@zsonedbala.cz
konzultační hodiny: po předchozí telefonické nebo mailové dohodě, žáci mohou využít i přestávek.

Kabinet výchovného poradce a školního metodika prevence najdete v pavilonu II. stupně v přízemí za počítačovou učebnou, číslo dveří 45.

Kabinet školního speciálního pedagoga se nachází v budově I. stupně v přízemí, číslo dveří 2, kabinet školního psychologa je v budově I. stupně, 1. patro, číslo dveří 12.

Příloha č. 1
PREVENTIVNÍ PROGRAM (dříve MPP) pro školní rok 2026/2027
KRIZOVÝ PLÁN je součástí PREVENTIVNÍHO PROGRAMU (povinná dokumentace školního metodika prevence)
Tištěná podoba těchto dokumentů je přístupna u ředitele školy, školního metodika prevence, výchovného poradce, zástupce ředitele pro věci pedagogické, je součástí dokumentů na serveru určeném pro učitele (VÝCHOVNÉ PORADENSTVÍ).

PREVENTIVNÍ PROGRAM

(dříve Minimální preventivní program)

ŠKOLNÍ ROK 2026/2027

ZÁKLADNÍ ÚDAJE

Název a adresa školy, pro kterou platí tento MPP	**ZŠ v ul. O. Nedbala** **O. Nedbala 30, České Budějovice, 370 05**
Jméno a příjmení ředitele	**Mgr. Miroslav Poláček**
Telefon na ředitele	**38 510 20 20, 605 151 483**
E-mail na ředitele	**polacek@zsonedbala.cz**

Jméno a příjmení školního metodika prevence	**Mgr. Jaroslava Havrdová**
Telefon	**385 102 034**
E-mail	**havrdova@zsonedbala.cz**

Jméno a příjmení výchovného poradce	**Mgr. Gabriela Růžičková**
Telefon	**385 102 028**
E-mail	**ruzickova@zsonedbala.cz**
Jméno a příjmení školního speciálního pedagoga - etopeda	**Mgr. Dana Plášilová**
Telefon	**601 590 195**
E-mail	**plasilova@zsonedbala.cz**

Jméno a příjmení školní psycholožky	**PhDr. Jaroslava Skálová**
Telefon	**602 723 624**
E-mail	**skalova@zsonedbala.cz**

Jméno a příjmení školní psycholožky	
Telefon	
E-mail	

Jméno a příjmení školní logopedky	**Mgr. Martina Taušková**
Telefon	
E-mail	**tauskova@zsonedbala.cz**

	Počet tříd	Počet žáků/studentů
ZŠ – I. stupeň	**20**	**450**
ZŠ – II. stupeň	**16**	**342**
Celkem	**36**	**792**

Použité zkratky:

PP – Preventivní program

ŠMP – Školní metodik prevence

A. ZMAPOVÁNÍ SITUACE VE ŠKOLE, PRO STANOVENÍ CÍLŮ MPP

VSTUPNÍ INFORMACE A JEJICH ZDROJE

1. Sociální a jiné okolí školy

(Zmapovat a stručně popsat místní specifika týkající se rizikového chování,specifika žáků navštěvujících školu, jaké jsou silné a slabé stránky ve spolupráci s okolím školy – místními odborníky z NNO, lékaři, Policií ČR, kurátory pro mládež… v oblasti prevence a řešení rizikového chování.)

2. Informace od pedagogů

(Jak hodnotí pedagogové situaci v oblasti rizikového chování na škole? Na jaké jevy by se měla škola zaměřit? S čím mají pedagogové největší problémy? Co by třídní učitelé potřebovali k tomu, aby se jim lépe řešilo rizikové chování v třídních kolektivech?… Jakým způsobem byly informace získány – např. diskuse v rámci pracovních porad, dotazník…)

3. Informace od rodičů

(Jak hodnotí situaci v oblasti SPJ na škole? Co dělá podle nich největší starosti jejich dětem – žákům školy? Na jaké jevy by se měla škola podle nich zaměřit? Jakým způsobem byly informace od rodičů získány – např. diskuse v rámci třídních schůzek, dotazník…)

4. Informace od žáků

(Jaká je situace v oblasti výskytu rizikového chování na škole z pohledu žáků? Jak hodnotí sociální klima školy a své třídy? Co by potřebovali k větší spokojenosti ve škole? Jakými způsoby byly tyto informace získány - např. schránka důvěry, diskuse v rámci vyučovacích hodin, dotazník, …)

5. Hodnocení MPP minulého školního roku

(S jakým rizikovým chováním ve škole byl největší problém, jaké jsou předpovědi do budoucnosti, co se osvědčilo a co se neosvědčilo – vyhodnocení provedených preventivních aktivit, zvážit v čem dál pokračovat a co se naopak ukázalo jako neefektivní,…)

Základní školu v ul. O. Nedbala navštěvují žáci převážně ze sídlišť Máj a Šumava. V těchto lokalitách se mohou velmi snadno setkat se všemi druhy rizikového chování (návykové

látky, šikana, kyberšikana, vandalismus…). Z tohoto důvodu se ve zvýšené míře těmto tématům věnujeme.

V rámci pracovních porad informuje metodik prevence ostatní pedagogické pracovníky o aktuálních informacích z oblasti rizikového chování. Naši učitelé hodnotí současnou situaci na škole zatím uspokojivě. Přesto se nám ne vždy daří navázat dobrou spolupráci s některými rodiči. Všichni vyučující konzultují závažnější problémy ve svých třídách s výchovnou poradkyní a metodičkou prevence, využívají pomoc školní etopedky. Rovněž spolupracujeme s Pedagogicko-psychologickou poradnou v Českých Budějovicích. Na naší škole pracuje poradenské pracoviště: Mgr. Gabriela Růžičková – výchovná poradkyně, Mgr. Jaroslava Havrdová – školní metodička prevence, Mgr. Dana Plášilová, speciální pedagožka – etopedka a školní psycholožka PhDr. Jaroslava Skálová. Žákům s vadou řeči pomáhá školní logopedka Mgr. Martina Taušková.

Z diskusí v rámci třídních schůzek nebo z osobního jednání s rodiči víme, že bychom se měli opakovaně zaměřovat na chování žáků a jejich vzájemnou toleranci, aby nebyly vytvářeny podmínky pro šikanu a kyberšikanu.

Informace od žáků získáváme nejčastěji z diskusí v rámci vyučovacích hodin nebo přímo osobně. Když je potřeba, tak dotazníkovou metodou. Pro žáky i rodiče máme zavedenou on-line schránku důvěry, dostupnou na webových stránkách školy. Rovněž se žáci mohou se svými problémy obracet přímo na školní metodičku prevence, výchovnou poradkyni nebo školní etopedku. Na dění ve škole reaguje svými připomínkami i Žákovská rada školy ZŠ O. Nedbala.

V minulém školním roce se nám v rámci primární prevence osvědčily všechny zrealizované aktivity. (viz Závěrečná zpráva o plnění preventivního programu).

B. CÍLE VYPLÝVAJÍCÍ ZE ZMAPOVÁNÍ SITUACE

(Co chceme v daném školním roce v rámci prevence dělat, jaký problém chceme vyřešit…)

Seřadit si cíle podle priorit školy, které by měly být dány jejich závažností, na základě zmapování situace ve škole. Opatření vedoucí k naplnění těchto cílů zpracujte do bloku C. Minimální preventivní program.)

1. Kyberšikana (sociální sítě – výzvy, pořizování záznamu na mobilní telefon).

2. Nebezpečí návykových látek – kouření, nikotinové sáčky, vapování, energetické nápoje.

3. Vzájemné chování mezi žáky, tolerance.

C. PREVENTIVNÍ PROGRAM

(Vycházejte z cílů stanovených v předchozím Bodě B. Konkretizujte v následujících bodech účelné postupy, opatření a aktivity, kterými chcete cílů výše stanovených dosáhnout.)

I. PRÁCE PEDAGOGICKÉHO SBORU A VEDENÍ ŠKOLY

1. V oblasti přímé práce pedagogů

(Vychází z bloku A. Zmapování situace pro stanovení cílů MPP. Definovat opatření vedoucí k dalšímu zdokonalení práce pedagogů, odstranění možných příčin ze strany systému školy, školního řádu, způsobu práce se žáky – způsob řešení výskytu rizikového chování ve škole…, vzájemná spolupráce pedagogů….)

Při práci se žáky učitelé využívají interaktivní techniku. Třídní učitelé i nadále budou sledovat klima ve své třídě a aktivně se zapojovat do týdnů primární prevence věnujících se rizikovému chování. Při své práci budou uplatňovat různé formy a metody zaměřené na podporu rozvoje osobnosti žáka a jeho sociální chování. Výskyt rizikového chování bude ve škole řešen dle pokynu závazné metodiky školy: tj. Krizového plánu školy a podle Školního a klasifikačního řádu ZŠ O. Nedbala. Všichni učitelé školy jsou průběžně vzděláváni v oblasti prevence rizikového chování dle aktuální nabídky (školení – webináře).

2. Plán vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti prevence rizikového chování

(V případě že dosud neznáte nabídku konkrétních vzdělávacích akcí, uveďte předpokládané zaměření, rozsah zamýšleného vzdělávání, počet pedagogů a přibližný datum realizace.)

Název a odborné zaměření vzdělávání	Realizátor – organizace, odborník

Další vzdělávání pedagogických pracovníků je realizováno dle aktuální nabídky organizací zabývajících se touto problematikou.

3. Plán vzdělávání ŠMP v oblasti prevence rizikového chování

(V případě že dosud neznáte nabídku konkrétních vzdělávacích akcí, uveďte předpokládané zaměření, rozsah zamýšleného vzděláván a přibližný datum realizace.)

Název a odborné zaměření vzdělávání	Realizátor – organizace, odborník
Krajská konference primární prevence rizikového chování a prevence kriminality	**Jihočeský kraj, odborné přednášky a workshopy z oblasti prevence rizikového chování (září)**

Další vzdělávání ŠMP dle aktuální nabídky organizací zabývajících se touto problematikou.

II. SPOLUPRÁCE ŠKOLY S RODIČI

1. Způsoby seznámení rodičů s činností ŠMP, možnostmi spolupráce a PP

(Představení ŠMP rodičům na třídních schůzkách a jejich seznámení s tím kdy (konzultační hodiny), kde (v kterém kabinetu) a co) s ním mohou konzultovat; kontakt na ŠMP (tel. číslo, webové stránky školy)

Informace o práci ŠMP je rodičům sdělena na třídních schůzkách třídním učitelem. Další informace získávají rodiče prostřednictvím třídního důvěrníka, jenž spolupracuje s ředitelem školy. Rovněž je možnost se informovat na webových stránkách školy a kontaktovat ŠMP telefonicky nebo po předešlé domluvě osobně. Konzultační hodiny –

čtvrtek 14.20 –14.50 hod. v kabinetě PC (za počítačovou učebnou), tel. 385 102 034, e-mail: havrdova@zsonedbala.cz

2. Aktivity a informace pro rodiče

(Přednášky, besedy a informace na téma prevence rizikového chování – vychází z bloku A)

Název aktivity	Realizátor, přednášející
Informace pro rodiče na webových stránkách školy. Nabídky bezplatných webinářů.	**Školní metodik prevence, výchovný poradce**
Informace o nebezpečí šikany, kyberšikany a dalším nebezpečí v oblasti rizikového chování. Seznámení s činností ŠMP a ŠPP.	**Třídní učitelé (úvodní třídní schůzka)**
Informace v rámci třídních schůzek a konzultačních hodin.	**Třídní učitelé a ostatní vyučující**

3. Aktivity podporující spolupráci školy s rodiči a další plánované akce pro žáky

(Výlety, brigády, dny otevřených dveří, táborák, sportovní aktivity, kulturní akce,…)

Název aktivity	Vedoucí programu
Pasování prvňáčků	**TU 1. tříd**
Školní klub	**Hrušková, Růžičková**
Hravě ve škole (pro 1. třídy)	**Žáci 9. roč.**
Slavnostní otevření školní knihovny	**Hrušková, Růžičková**
Lampionový průvod	**Havrdová**
Slavnosti slabikáře	**TU 1. tříd, Hrušková**
Vzdělání a řemeslo	**8. a 9. třídy, třídní učitelé**
Jak se žije na střední škole – beseda pro 9. třídy	**Růžičková**
Den otevřených dveří + Adventní dílny	**Smetanová, Štacková**

Zápis do 1. tříd s pohádkou	**Boudová, Hrušková**
Noc s Andersenem	**TU 4. tříd, ŠK**
Exkurze Praha – Poslanecká sněmovna (pro 8. třídy)	**Havrdová, Ollé**
Exkurze Praha (pro 7. třídy)	**Boudová**
Exkurze - Radnice České Budějovice (pro 6.třídy)	**Boudová**
Výlet do německy mluvících zemí	**Ollé, Jindrová**
Anglie s výukou	**Bláhová, Kretschmerová**
Zahradní slavnost	**Růžičková, Čekič**
Loučení s deváťáky	**Učitelé ZŠ**
Kurzy plavání, lyžařský výcvik, školy v přírodě, cyklokurz, sportovní soutěže, adaptační kurzy…	**Škola**

III. PROGRAM PREVENTIVNÍCH AKTIVIT PRO ŽÁKY ŠKOLY

(Při volbě náplně a typu programu z hlediska věku je možno vycházet z dokumentu MŠMT – „Školní preventivní program pro mateřské a základní školy a školská zařízení“- který mimo jiné popisuje potřebné znalostní kompetence žáků a způsob realizace k nim vedoucích aktivit v jednotlivých ročnících (http://www.msmt.cz/vzdelavani/dokumenty-13) a z bloku A. Zmapování situace pro stanovení cílů MPP.)

1. Způsob seznámení žáků s činností ŠMP, možnostmi pomoci a PP

(Informace o činnosti ŠMP v jednotlivých třídách a seznámení žáků s tím kdy (konzultační hodiny), kde (v kterém kabinetu), jak (osobní schůzka, schránka důvěry)

Ve třídách byl umístěn informační leták, který nabízí žákům pomoc ŠMP. Žáci mohou ŠMP kontaktovat osobně kdykoli během pobytu ve škole nebo e-mailem. Rovněž se žáci mohou se svými problémy obracet na další členy Školního poradenského pracoviště. S těmito informacemi žáky podrobněji seznámí třídní učitelé.

2. 1. Nespecifická a specifická prevence pro žáky ve výuce, která je součástí učebních osnov

Aktivity, které jsou součástí učebního plánu (na základě již zpracovaného Školního vzdělávacího programu) + aktivity, které nejsou součástí učebního plánu. Jde o aktivity, které nereagují na aktuální problémy a týkají se všech tříd v daném ročníku*: např. zvyšování sebevědomí žáků, komunikativní dovednosti, konstruktivní řešení problémů, schopnost klást otázky a vyjádřit svůj názor, řešení stresu, učení vzájemné pomoci, schopnost říci si o pomoc a vědomí kam se v jakých záležitostech obrátit, vyrovnání se s neúspěchem, obrana před manipulací, předávání informací a prožitkové programy zaměřené na dodržování práva, na prevenci závislosti na návykových látkách včetně alkoholu a tabáku, gamblingu, rasismu, sexuálního a jiného zneužívání, působení sekt a některých nových náboženských směrů,…)*

1. ročník (třídy)

Preventivní aktivita a její zaměření, způsob jejího vedení (např. předávání informací, prožitková aktivita,…)	Realizátor (poskytovatel)
Osobní bezpečí při cestě do školy a ze školy	***Škola***
Zásady vzájemné komunikace děti – dospělí	***Škola***

2. ročník (třídy)

Preventivní aktivita a její zaměření, způsob jejího vedení (např. předávání informací, prožitková aktivita,…)	Realizátor (poskytovatel)
Péče o zdraví	***Škola***
Osobní bezpečí	***Škola***

3. ročník (třídy)

Preventivní aktivita a její zaměření, způsob jejího vedení (např. předávání informací, prožitková aktivita,…)	Realizátor (poskytovatel)
Zdravý životní styl	***Škola***
Vzájemné soužití – nebezpečí šikany a kyberšikany	***Škola***

4. ročník (třídy)

Preventivní aktivita a její zaměření, způsob jejího vedení (např. předávání informací, prožitková aktivita,…)	Realizátor (poskytovatel)
Osobní bezpečí (nebezpečí sexuálního zneužívání, týrání…)	***Škola***
Základy první pomoci	***Škola***

5. ročník (třídy)

Preventivní aktivita a její zaměření, způsob jejího vedení (např. předávání informací, prožitková aktivita,…)	Realizátor (poskytovatel)
Návykové látky a jejich nebezpečí (kouření, alkohol, drogy…)	***Škola***
Slušné a ohleduplné chování (vztahy ve třídě)	***Škola***

6. ročník (třídy)

Preventivní aktivita a její zaměření, způsob jejího vedení (např. předávání informací, prožitková aktivita,…)	Realizátor (poskytovatel)
Nebezpečí šikany, vztahy ve třídě **Vhodné a nevhodné využití volného času** **Kouření a alkoholismus**	***Škola***

7. ročník (třídy)

Preventivní aktivita a její zaměření, způsob jejího vedení (např. předávání informací, prožitková aktivita,…)	Realizátor (poskytovatel)
Návykové látky (alkohol, drogy, kouření – vapování, energetické nápoje) **Morálka (vhodné a nevhodné chování)** **Lidská práva a práva dětí**	***Škola***

8. ročník (třídy)

Preventivní aktivita a její zaměření, způsob jejího vedení (např. předávání informací, prožitková aktivita,…)	Realizátor (poskytovatel)
Komunikace mezi lidmi **Problémy v dodržování lidských práv (rasismus, xenofobie, antisemitismus, diskriminace…)** **Právní vědomí – občanské, rodinné a trestní právo (pohlavní zneužívání, týrání, znásilnění, sprejerství a vandalismus…)**	***Škola***
Lidská sexualita – pohlavní choroby, nebezpečí HIV, AIDS **Zdravý životní styl, životospráva (bulimie, anorexie, bigorexie)**	***Škola***

9. ročník (třídy)

Preventivní aktivita a její zaměření, způsob jejího vedení (např. předávání informací, prožitková aktivita,…)	Realizátor (poskytovatel)
Právní vědomí (pracovní právo) **Působení sekt a některých náboženských směrů** **Závislosti na internetu (sociální sítě) a mobilním telefonu**	***Škola***
Péče o duševní zdraví **Sexuální výchova (sex. zneužívání, promiskuita, kuplířství, nebezpečí on-line seznamování)** **Prevence zneužívání návykových látek**	***Škola***

Učitelé 2. stupně mohou využít v rámci týdnů primární prevence výukové filmy k dané problematice. („Filmy, které pomáhají“)

Primární prevence v hodinách Ov, výuková videa – Kraje pro bezpečný internet www.kpbi.cz

2. 2. Specifická prevence pro žáky ve výuce, reagující na individuální situaci ve třídě

(Aktivity které nejsou součástí učebního plánu a reagují na zvláštní situaci v třídním kolektivu či mezi třídními kolektivy, která byla zaregistrována na základě šetření ke zjištění situace ve škole, provedeného před zpracováním PP např. pomocí dotazníku, diskuse atd. Zmapování situace pro stanovení cílů PP. Jedná se o programy cíleně zaměřené na řešení výskytu konkrétních jevů - násilí, šikana, výskyt a zneužívání drog včetně alkoholu a tabáku, rasismus a jiné projevy netolerance,… na které budou navazovat další aktivity podle aktuálního vývoje situace.

Na základě zjištění konkrétních problémových jevů ve třídách škola zařazuje cílené programy. Nejčastěji je to práce se třídou, která je vedena školním speciálním pedagogem, školním psychologem a metodikem prevence. Rovněž lze využít nabídky okresních metodiků prevence (Mgr. M. Váchová a Bc. P. Nýdlová) nebo některých organizací zabývajících se touto problematikou ve školách (THEIA,Portus…)

Rizikové chování, které bude řešeno:	**Není známo**
Jak byla situace zjištěna:	
Kdo bude situaci řešit – jméno učitele nebo externího odborníka, organizace:	
Kdy bude situace řešena:	
S použitím jakých metod bude intervence vedena:	
Způsob ověření efektivity intervence:	

2. 3. Jednorázové aktivity pro žáky

(Přednáška, projekce videofilmů)

Název akce	Realizátor
Týdny primární prevence (listopad, duben)	**Škola**
Bezpečně doma a na ulici – pro žáky 1. tříd	**PČR**
Dopravní výchova – pro žáky 2. tříd	**PČR**
Šikana a její nebezpečí – pro žáky 3. tříd	**PČR**
Osobní bezpečí a bezpečí v kyberprostoru – pro žáky 4. tříd	**PČR**
Návykové látky a jejich nebezpečí – pro žáky 5. tříd	**PČR**
Dopravní výchova – pro žáky 6. tříd	**PČR**
Nebezpečí internetu – pro žáky 7. tříd	**PČR**
Návykové látky a jejich nebezpečí – pro žáky 8. tříd	**PČR**
Trestní odpovědnost – pro žáky 9. tříd	**PČR**
Alkohol – pro žáky 6. a 7. tříd	**Doc. PhDr. A. Hircová, PhD.**
Účast žáků na sportovních soutěžích (volejbal, fotbal, vybíjená, atletika, ...), celoroční zapojení do soutěže o Pohár primátora, zapojení do předmětových soutěží.	**Učitelé ZŠ**

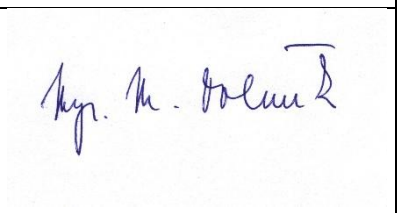
IV. EVIDENCE A EFEKTIVITA

(vedení vlastních záznamů o: výskytu rizikového chování ve škole v daném školním roce, vzdělávacích akcí pro pedagogy, preventivních aktivitách pro žáky… + zpracování závěrečné zprávy o plnění PP)

Zpracování Závěrečné zprávy o plnění preventivního programu je vypracováno po ukončení každého školního roku.

V. ZÁVĚREČNÉ INFORMACE

Dle metodického pokynu MŠMT k prevenci a řešení šikany ve školských zařízeních bude škola postupovat dle zákona a oznamovat OSPOD situace, jejichž řešení bude přesahovat kompetenci školy.

	Datum	**Podpis ředitele/ředitelky školy**
Seznámení ředitele/ředitelky školy s PP	**14. 9. 2026**	
Seznámení pedagogického sboru školy s PP	**14. 9. 2026**	

